

فقه اسلامی

من یرد الله به خیر ا یفقهه

فی الدین .

(حدیث شریف)

"کسی که خداوند به وی اراده خیر فرماید

او را در امور دین دانشمند می سازد"

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ○

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ○ وَاحْلُلْ عُقْدَةً

مِنْ لِي سَانِي ○ يَفْقَهُوا قَوْلِي ○

(قرآن کریم)

"ای زما پروردگاره! زما سینه را پراخه کره!

او زما امر (درسالت) راته آسان کره! او زما

له ژبی خخه غوته پرانیزه! چی (خلک) زما په

خبرو (نبه) وپوهیږي"

نوفمبر 2020

صفر 1442

شماره دو صد هفتاد و هشتم

نظامهای کشور را احترام و مردم را بازی ندهند و غل و غش نکنند و دروغ نگویند ، خداوند میفرماید: «یا ایها الذین آمنوا أوفوا بالعقود» (المائده 1). ای مؤمنان به قرار دادها و تعهدات (هر عهد و پیمانی که با خدا و خلق او تعالی بسته آید) وفا کنید .

این نوع تصرف غش و خیانت است که اسلام را بد نام میسازد و مسلمانان به صورت دزدان معرفی میشوند که مال دیگران را برای خود حلال می دانند. قرآن کریم یهود را به همین دلیل عقاب کرد زیرا آنها خوردن مال دیگران را حلال می دانستند ، ما یهودان را متهم به این عمل می نمایم و قرآن کریم در موردشان می گوید:

ومن أهل الكتاب من إن تأمنه بيوده إليك ومنهم من إن تأمنه بدينار لا يوده إليك إلا ما دمت عليه قائما ذلك بأنهم قالوا ليس علينا في الأميين سبيل و يقولون على الله الكذب و هم يعلمون * بلى من أوفى بعهده و اتقى فإن الله يحب المتقين { آل عمران : 75-76 } . و برخی از اهل کتاب شخصی (درست کار و امین) است که اگر مال بسیار (مانند خزانه دارائی) نزد وی به امانت بگذاری دوباره آنرا به تو

پنهان کردن کار به خاطر گرفتن کمک

سؤال : من در اروپا زندگی دارم ، صندوق ضمانت اجتماعی برای کارگر که کارش را از دست داده باشد و یا سالمند باشد کمک میکند . بعضی برادران مسلمان ما از صندوق کمک های اجتماعی به دلیل اینکه بیکار شده اند کمک دریافت میکنند و همچنان در خفاء کار می کنند تا تکس ندهند و از کمک های دولتی محروم نشوند ، آیا این عمل در شریعت جواز دارد؟

دکتور یوسف القرضاوی جواب میدهد :

بسم الله ، و الحمد لله ، و الصلاة والسلام على رسول الله ، و بعد ...

مسلمان داخل این کشور ها به امان داخل شده و باید قوانین و نظامهای آنها را احترام کند و باساس احترام قوانین اجازه اقامت را دریافت کرده است ، پس لازم است تا نظام و قوانین را احترام نماید . از آنچه برادر سؤال و به آن اشاره کرده که بعضی مسلمانان کمک های بیکاری را می گیرند و کار خود را پنهان میکنند ، این عمل جواز ندارد و خوردن مال دیگران بغير از حق است و کسانی که مال را به غیر حق و باطل می خورند کار حرام را می کنند برای مسلمانان واجب است تا قوانین و

پنهان کردن کار /

ادامی نماید و برخی از ایشان کسی (نادرست و خیانت کار) است که اگر یک دینار به وی امانت دهی آنرا به تو ادا نخواهد کرد مگر تا وقتی که بالای سر او ایستاده باشی (در مطالبه و تقاضای حق اصرار شدید بعمل آری) این بدان سبب است که آنها گفتند در مال (عرب) های امی هیچ باکی برمانیست (خیانت در اموال عرب هائی که در دین ما نیستند بما فرق نمیکنند) و گفتار شانرا بدروغ بخدا نسبت دهند در حالیکه خود میدانند (که دروغ گفته اند) * آری هر که به عهد خود وفا کند و تقوی برگزیند پس به یقین که خداوند اهل تقوی (پرهیز گاران) را دوست میدارد.

واجب است بر مسلمان که قوانین را احترام کند و اگر کار میکند تکس درآمد خود را برای دولت بپردازد و اگر تجارت دارد مالیه و تکس تجارت خود را بپردازد مثلیکه دیگران می پردازند ، چون از نظام دولت و از خدمات دولت استفاده میکند و از نظام تعلیم و صحت و ترانسپورت و خدمات مختلفه استفاده میکند و زمانیکه به سن کهولت میرسد کمک دریافت می نماید . اسلام برای ما درس میدهد که سرقت و غش و خیانت به امانت و بازی دادن مردم و خوردن مال دیگران بغیر حق حرام است ، چه با مسلمان و غیر مسلمان با ذمی و دیگران.

دکتور فضل الهادی وزین

در جامعه و کشور اسلامی اکثریت و اقلیت اعتبار ندارد

بر مبنای نصوص واضح و محکم قرآن کریم و سنت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم در جامعه اسلامی، انسان بودن و مسلمان بودن اساس شهروندی یا تابعیت است و هیچ انسانی بر انسان دیگر در پیشگاه قانون

امتیاز ذاتی و برتری ندارد. همه انسان ها با هم برابر اند ، همه اقوام و نژاد ها دارای حیثیت و جایگاه مساوی اند ، تبعیض و برتری طبقاتی وجود ندارد.

مسئولیت ها و حقوق فردی است نه قومی ، نژادی ، سمتی ، طبقاتی و جنسیتی .

اگر کسی منصب ، فرصت و امتیازی بدست می آورد ، نتیجه تلاش ، استعداد و زحمت وی است نه ثمر و محصول وابستگی وی به قوم ، نژاد ، زبان ، جنس ، طبقه و منطقه ی معین و مشخص.

از نظر اسلام همه مسلمانان "برادرو برابر" اند ازین رو در جامعه اسلامی اصل و تصویری برای تقسیم مسلمانان به «اکثریت» و «اقلیت» وجود ندارد و معیار تفاضل و برتری «پرهیزگاری و تقوی» است نه کثرت و قلت عددی افراد و اقوام

سلمان فارسی رضی الله عنه تنها صحابی از سرزمین فارس بود ، مگر کسی او را «اقلیت» نه گفت بر عکس پیامبر رحمت صلی الله علیه و آله و سلم در مورد وی فرمود:

« سلمان منا آل البیت.. سلمان جزء آل بیت ما است . بلال حبشی و صهیب رومی رضی الله عنهما که در مناقب و فضیلت آنان احادیث زیادی روایت شده ، از نزدیک ترین و محبوب ترین اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه سلم بودند و یاران قرشی رسول الله به آنها «سید» و «سردار» خطاب می کردند و در تاریخ اسلام گاهی کسی جرئت نکرده تا ایشان را «اقلیت» بخواند.

نصوص زیر از محکومات قرآن و سنت برای ابطال تصور و تقسیم غیر اسلامی و وارداتی اقلیت و اکثریت به مقصد تقسیم و تفریق مسلمانان کفایت می کند:

در جامعه و کشور اسلامی /

عقائد و تشریحات جایگاه خاص و مهم را در ساحت مطالعات اسلامی اخذ موقع نمود و مطالعات تشریحات و عقائد تا جای ادامه یافت که مذاهب فقهی تأسیس و تدوین شد اما اخلاق با اینکه اهمیت فوق العاده را در دایره دین دارد جایگاه خود را در مطالعات و بحث های علمی نیافت و فقط در دایره سلوکیات و روش عملی و وعظ و نصیحت باقی ماند. مساله اخلاق تا مدت طولانی در بحث و تحقیق (ابن ابی الدنیاء الخرائطی الطبرانی) که در موضوع مکارم اخلاق است باقی ماند و به همچنان اخلاق در دایره تصوف اسلامی و سلوک و روش تصوفی (الغزالی) مورد بحث بود و هم در دایره فلسفه (ابن مسکویه) اخلاق بحث فلسفی شد. بطور عموم درس اخلاق در فرهنگ و ثقافت میراثی زندانی ماند و عموماً به وعظ و نصیحت و تصوف خلاصه شد و یا ضمن فلسفه مورد بحث و مطالعات قرار گرفت و به حیث علم مستقل مانند علوم فقه و علم کلام ارتقاء نکرد.

در تاریخ معاصر اهتمام بیشتر به موضوع و علم اخلاق شد و اصلاح طلبان به موضوع اخلاق توجه بیشتر نمودند بطور مثال جمال الدین القاسمی کتاب «إحياء علوم الدين» غزالی را بحث و تحقیق کرد و موضوع اخلاق را بحیث یک موضوع تربیة اخلاقی مستقل تصنیف کرد و آنرا از علوم دینی جدا و ضمن برنامه های تعلیمی مدارس حکومتی در مصر و بلاد شام قرار داد.

أحمد أمين اخلاق را مضمون مستقل برای مدارس تحت عنوان «الأخلاق» در 1921 میلادی تصنیف کرد. احمد سعید الدجوی مصری الاصل کتاب مهم اخلاق را بنام «فتح الخلاق فی مكارم الأخلق» در سال 1926 میلادی تألیف و تدوین کرد و این کتاب

«يا أيها الناس، إنا خلقناكم من ذكر و أنثى و جعلناكم شعوباً و قبائلًا لتعارفوا إن أكرمكم عند الله أتقاكم..» الحجرات.

«إنما المؤمنون إخوة» الحجرات. «الناس سواسية كأسنان المشط» الحديث.

«كلکم لآدم و آدم من تراب، ألا لا فضل لعربی علی أعجمی، و لا الأسود علی الأبيض» الحديث.

تقسیم مسلمانان در جامعه به اکثریت و اقلیت هیچ اصل دینی و شرعی ندارد و برتری خواهی و امتیاز طلبی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بر این بنیاد باطل و ناروا، باطل و ناروا است.

تبعیض بر اساس پندار جاهلی تقسیم مسلمانان در جامعه و کشور اسلامی بر اساس کثرت و قلت عددی نژاد و قوم، بانص و روح نصوص اسلامی و ارزش های مثبت انسانی و اخلاقی در تناقض و تصادم است و سبب ایجاد فتنه، ظلم، بی عدالتی، تبعیض، حق تلفی، کینه، نفرت، جنگ، بی ثباتی و عقب ماندگی می شود.

احیاء و تجدید موضوع اخلاق در فکر معاصر اسلامی

عقائد و اخلاق دو موضوع است که مسلمانان آنرا مشترکات دینی می پندارند به این معنی که مسلمانان از قدیم الزمان تا عصر حاضر انفصال و جدائی را بین عقائد و اخلاق نمی پذیرند. انبیاء و رسل عقائد و اخلاق را اساس دعوت شان قرار دادند

احیاء و تجدید موضوع اخلاق /

دارد، اما نظریه اخلاق اسلامی بنام « النظرية الأخلاقية الإسلامية » از قرن گذشته باین طرف در ساحة مطالعات اسلامی غایب نبود لیکن کوشش ها و زحمات علماء بصورت فردی و شخصی بود و موضوع اخلاق نظریه شرایط محیط و زمان بحث می شد.

تحقیقات اکثر دانشمندان اسلامی در موضوعات اسلامی و اخلاق اسلامی قادر به حل مشکلات معاصر اسلامی و مسلمانان نشد و مسلمانان متوجه سؤالات بیشتر در موضوع اخلاق در ساحة اسلامی شدند و موضوع رابطه ای انسان در جامعه و رابط بین مردم و مردم و بین دولت و مردم بدون جواب باقی ماند.

مشکلات سیاسی و اخلاقی در افغانستان و سائر کشور های اسلامی و تشکیل نظامهای فاسد در کابل و خصوصاً بعد از قیام « بهار عرب » که مردم علیه ظلم و استبداد قیام کردند و نظامهای استبدادی و وابسته را سقوط داند موضوع اخلاق اسلامی یکبار دیگر مورد بحث قرار گرفت و سؤالات بیشتر در موضوع اخلاقیات مطرح گردید و کشتار مردم توسط حکومت های استبدادی و سکوت عده از دانشمندان و بعضی از علماء در مقابل ظلم و استبداد، سؤالات را در موضوع اخلاق اسلامی بیشتر ساخت بطور مثال: آیا موقف ظالمانه ای حکومت های استبدادی و نظامهای فاسد و وابسته با خارج ارتباط به اخلاق اسلامی دارد یا خیر؟

در جواب این سؤال یک عده از دانشمندان و محققین از حق و عدالت و مظلومین به دفاع برخاستند و عده دیگر از استبداد سیاسی و نظامهای فاسد و دیکتاتوری عسکری دفاع کردند و موضوع اخلاق بین این دو نظریه خلط شد. اختلافات بین

بحیث کتاب درسی در مدارس اسلامی و دینی تدریس می شد. با تمام کوششها در مراحل مختلف تاریخ موضوع اخلاق استقلالیت خود را نیافت و ضمن موضوعات اسلامی در مدارس تدریس شد.

در ساحة بحث و تحقیقات اکادمی موضوع اخلاق مستقلانه بحث نشد و ضمن مطالعات فلسفی بحث و مطالعه شد و موضوع مطالعات اخلاقی بدرجه تعلیمات عالی مثل دریافت درجه ماستری و دکتری مورد بحث و بشکل مستقل قرار نگرفت و دانشمندان عرب و مسلمین اخلاق را در دائره فلسفه مورد بحث قرار دادند و بدین ترتیب اخلاق بصورت مستقل مورد مطالعه و بحث قرار نگرفت و هر عالم و دانشمند اخلاق را باساس فکر فلسفی که به آن معتقد بود بحث و مطالعه کرد و در عصر حاضر ترجمه های متعدد از موضوع اخلاق البته بشکل فلسفی صورت گرفت و اکثر ترجمه ها از زبان فرانسوی به زبان عربی بود.

در بین کتب و ابحاث و تحقیقات در موضوع اخلاق کتاب « محمد عابد الجابری » بنام « العقل الأخلاقی العرب ، 2001 م » است و این کتاب فصل جدید را در موضوع مطالعات اخلاق باز کرد.

مطالعات و تحقیقات در ساحة اخلاق در جهان اسلام و خصوصاً در فرهنگ و ثقافت اسلامی قبل از « طه عبدالرحمن » مغربی اصل نبود و این دانشمند اسلامی تألیفات متعدد در قضیه اخلاق از منظور اسلامی بجا گذاشت. طه عبدالرحمن در موضوع اخلاق اساسات اسلامی را با فلسفه المانی یکجا مطالعه و تحقیق کرد. با اینکه اکثر کتابها که در موضوع اخلاق اسلامی نوشته شده است ارتباط به سلوک، روش و اخلاق عملی

احیاء و تجدید موضوع اخلاق /

اسلامی، مهمترین موضوعات مجله اکادمی جدید میباشد. علماء و دانشمندان و محققین معاصر اخلاق را در ارتباط مستقیم با قرآن کریم و زوایای تاریخی و رابطه اخلاق با فلسفه و علم کلام و فقه مورد بحث قرار دادند. نظریات و تحقیقات جدید در موضوع اخلاق تنها به نظریه اخلاقی خلاصه نشده بلکه موضوع تطبیق عملی اخلاق اسلامی را نیز مورد بحث و مطالعه قرار داد.

در مطالعات علمی و تحقیقات که دانشمندان افغانستان از چند دهه باین طرف انجام دادند، اخلاق بحیث یک موضوع مستقل بحث و تحقیق نشد. روش علمی و تحقیقی معاصر اسلامی از دانشمندان و محققین افغانستان می خواهد تا مسائل سیاسی و اقتصادی و روابط اجتماعی و خانوادگی و رابطه بین افراد و افراد و دولت، موضوع فساد سیاسی و حکومت های تحت اشغال نظامی غرب را در بعد اخلاقی مطالعه کنند و تمام مسائل ذکر شده را بعد اخلاقی بدهند و میتوان گفت که مشکلات معاصر مسلمانان و افغانستان بصورت خاص مریضی های اخلاقی است و تا اخلاق جامعه اسلامی اصلاح نشود مشکلات جامعه حل و فصل نخواهد شد.

{نوت: برای مطالعه بیشتر به کتاب: ازدواج و تربیه در فکر معاصر اسلامی، تألیف: فضل غنی مجددی مراجعه فرماید}.

اخلاق

اسلام بدرجه اول رسالت اخلاقی است. رسول اکرم صلی الله علیه وسلم در مورد رسالت اسلام در موضوع اخلاق می فرمایند: **(إنما بعثت لأتمم**

دانشمندان و علمای اسلامی بعد از سقوط بهار عرب سوالات متعدد را در موضوع اخلاق اسلامی بوجود آورد و مطالعات جدید در موضوع اخلاق بین نظریه اخلاق اسلامی و غربی مورد بحث قرار گرفت. استاد «وائل حلاق» کتاب «الدولة المستحیلة: الاسلام و السياسة ومأزق الحداثة الأخلاقی، 2014 میلادی» را به طبع رسانید و بحث و عنوان جدید را در موضوع اخلاق اسلامی باز ساخت.

در ساحة اکادمی و تحقیقات علمی موضوع اخلاق اسلامی مرکز مهم را دریافت کرد و موضوع اخلاق اسلامی در ساحة اجتماعی و فلسفی مورد بحث و مطالعه قرار یافت. در مارچ 2017 میلادی مرکز بحث و تحقیقات اخلاقی تأسیس شد و اولین فعالیت این مرکز انعقاد کنفرانسی بنام «سؤال الأخلاق فی الحضارة العربیة الإسلامیة» سؤال اخلاق در فرهنگ عربی اسلامی، در این سمینار علمای اسلام و متخصصین هر کدام در موضوع اخلاق اسلامی تحقیقات علمی را مورد بحث و مطالعه و مناقشه قرار دادند. ضمن فعالیت های معاصر مرکز «دراسات التشریح و الأخلاق» در سال 2012 در پوهنچی دراسات اسلامی «کلیة الدراسات الإسلامیة» در قطر تأسیس گردید. این اکادمی علمی با اشتراک با «مرکز بریل» در هالند مجله علمی که موضوع اخلاق را بحث و مطالعه می کند تأسیس کرد و این مجله یکی از مهمترین مجله علمی بحساب می آید. اولین نسخه آن 2017 به اکثر زبانهای خارجی به طبع رسید.

این مجله اولین مجله اکادمی با استفاده علوم معاصر و اکادمی غرب در جهان اسلام است و موضوع «الدراسات الأخلاقیة الإسلامیة»، مطالعات اخلاق

اخلاق /

اسلام معاملات را با اخلاق یکجا ساخت ، صداقت / امانت / عدالت / احسان / بر و صلۀ و رحمت از ارکان اخلاق است که با اسلام و ایمان یکجا بحث می شود .

اسلام تمام امور زندگی را با اخلاق یکجا ساخت به عبارت دیگر تمام امور زندگی را اخلاقی نمود و بین علم و اخلاق ، بین سیاست و اخلاق ، بین اقتصاد و اخلاق ، بین جنگ و اخلاق و بین صلح و اخلاق جمع کرد . اخلاق تنها جزء از دین نیست بلکه اخلاق جوهر و روح دین است .

تعریف اخلاق :

اخلاق از خلق گرفته شده و خلق یعنی سجایا و طبائع.

رسول اکرم می فرماید : **(لیس فی المیزان أثقل من حسن الخلق)** ، در میزان با وزنتر از اخلاق خوب نیست . قرطبی می گوید : حقیقت خلق در ادبیات زبان آن است که انسان نفس خود را با ادب می سازد . الخلق یعنی دین و خوبی . کلمه خلق در قرآن کریم در دو مورد ذکر یافته :

- قول خداوند از زبان قوم هود : { إن هذا إلا خلق الأولین * الشعراء : 137 } . خلق اولین به معنی دین شان و رسم و روجها و اخلاق و مذاهب شان و این روایت شده از ابن عباس رضی الله عنهما .
- { و إنک لعلی خلق عظیم * القلم : 4 } . الطبری می گوید : تو یا محمد ، دارای ادب عالی و عظیم هستی . ابن عباس خلق عظیم را : دین عظیم یعنی اسلام تفسیر کرده .

در سنت خلق زیاد ذکر یافته ، بی بی عائشه در مورد رسول اکرم می گوید : کان خلقه القرآن . اخلاق پیغمبر

مکارم الأخلاق) « من از آن جهت برانگیخته شدم که شرافتها (مکرمتها ی) اخلاقی را کامل و تمام کنم (و همه را بیاموزم) . تعبیر به « إنما » در این حدیث که به اصطلاح برای حصر است نشان می دهد که تمام اهداف بعثت پیامبر صلی الله علیه وسلم در همین امر یعنی تکامل اخلاق انسانها خلاصه می شود . این حدیث علامه از اهمیت بررسی به اخلاق و تلاش برای کسب فضائل اخلاقی در اسلام دارد .

هر آئینه مبعوث شدم تا مکارم اخلاق را تکمیل نمایم . در این حدیث مبارک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم وظیفه رسالت اش را تکمیل اخلاق دانست و عقیده را با اخلاق ربط داد . پیامبر اسلام در مورد تکامل ایمان از کسیکه امانت ندارد ایمان را از او نفی کرد ، و ایمان را از کسیکه سیر بخوابد و همسایه اش گرسنه باشد نفی کردند و در وقت نوشیدن شراب و دزدی ایمان را از این گروه نیز نفی کردند . صله رحم ، عزت مهمان و تکریم همسایه و گفتار خوب را از اساسات ایمان معرفی کردند و همه این امور در عقیده اسلامی در ساحة اخلاق بحث می شود .

انبیاء علیهم السلام تهداب اخلاق را گذاشتند و رسول اکرم صلی الله علیه وسلم آنرا تکمیل ساخت .

اسلام عبادات را به اخلاق ارتباط داد مثلا : نماز که عبادت است هدف از آن دوری از فحشات و منکرات است ، زکات که عبادت مالی است هدف از آن تزکیه و پاکی است ، روزه هدف از آن رسیدن به تقوی است . اگر عبادات نتیجه و حاصل آن تکمیل اخلاق و روش نیکو نباشد هیچ قیمت نزد خداوند نمی داشته باشد .

اخلاق /

زند و بطور کل حسن الخلق فضیلت است و انسان با فضیلت با اخلاق است.

اخلاق شعار و نمونه از جامعه مدنی و فرهنگی است و مهمترین و اولین وظیفه رسول اکرم صلی الله علیه و سلم تربیه اخلاق امت بود و با تربیه اخلاق جامعه اسلامی جامعه مدنی شد.

علامه یوسف القرضاوی در کتاب های خود مریضی های امت اسلامی را بحث میکند و می نویسد که مشکلات امت اسلامی در عصر حاضر، در ساحت اخلاق است و تا اخلاق امت اسلامی اصلاح نشود، امت اسلامی صحت مند نمی گردد. او اضافه میکند که اسباب ضعف و سقوط و قوت و عزت ملت ها ارتباط به اخلاق دارد و امتی که اخلاقی ذایل شود بسرعت به هلاکت میرسد. شاعر عربی بنام شوقی می گوید که اگر قوم اخلاق را از دست داد جنازه اش را باید خواند.

تعریف اخلاق

اخلاق در هر مدرسه فکری و فلسفی و دینی تعریف خاص بخود دارد. از نظر دانشمندان اسلامی اخلاق عبارت است از صفات نفسانی راسخ و پایدار که موجب افعالی مناسب و بدون نیاز به تامل از انسان صادر شود.

واژه شناخت اخلاق:

اخلاق در اصل واژه ای عربی است که مفرد آن خلق می باشد. در لغت به معنای (سرشت و سجیه) به کار رفته است، اعم از سجیه و سرشتی نیکو و پسندیده باشد مانند جوان مردی و دلیری و سخاوت و یا

اکرم قرآن بود. به عبارت دیگر رسول اکرم قرآن زنده بود که در جامعه حرکت می کرد.

رسول اکرم ص می فرماید: **أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنَهُمْ خُلُقًا.**

آنحضرت فرمودند: **لا يدخل الجنة أحد إلا بحسن الخلق** ... کسی داخل جنت نمیشود مگر به اخلاق خوب.

رسول اکرم صلی الله علیه و سلم در مورد جنت فرمودند که دوست داشتنی تر شما و نزدیکترین شما با من در آخرت بهترین شما در اخلاق است و غیر دوست داشتنی شما و دور بودن از من کسی است که اخلاق خوب ندارد. در جواب سؤال مردم در مورد وسیله که انسان بتواند بواسطه آن داخل جنت شود رسول اکرم ص فرمودند: **(تقوى الله و حسن الخلق)**. پرهیزگاری و اخلاق خوب.

مفهوم اخلاق در اسلام:

اخلاق در اسلام عبارت از مبادی و قواعد منظم برای سلوک و روش انسان است که وحی آنرا جهت تنظیم زندگی انسان معرفی می کند.

در قرآن کریم البر ذکر شده و آنرا رسول اکرم صلی الله علیه و سلم به حسن الخلق تفسیر کرده اند. خلق دو نوع است:

1) خلق خوب یا حسن: عبارت از ادب و فضیلت که از آن اقوال و افعال خوب صادر میشود.

2) خلق زشت یا خلق سیئ: سوء ادب یعنی بی ادبی و ردایل که از آن افوال و افعال قبیح و زشت صادر میشود. اخلاق از جمله ثوابت دین است.

علم اخلاق علمی است که بحث در محاسن اخلاق یا خوبی های اخلاقی می کند.

حسن الخلق حالت روانی و نفسانی است و از انسان با اخلاق معاشرت و معامله خوب با دیگران صادر میشود و انسان با اخلاق با ادب و با لطف با دیگران حرف می

تعریف اخلاق /

صفحه از تاریخ معاصر افغانستان

1900 — 1930

تألیف: فضل غنی مجددی

تحقیق جدید در 591 صفحه برای مطالعه شما آماده است. شما میتوانید کتاب را از آدرس فقه اسلامی بدست آورید. قیمت کتاب \$25 و قیمت پست برای امریکا \$5 میباشد. نظر به قیمت گزاف پستی از فرستادن کتاب به اروپا بصورت انفرادی معذرت میخواهیم. *

از دواج و تربیه در فکر معاصر اسلامی

تألیف: فضل غنی مجددی

تحقیق در 380 صفحه برای مطالعه شما آماده است. قیمت کتاب: \$25، مصارف پستی \$5.

خواهران و برادران گرامی کمک های معنوی و

مادی شما سبب تقویت و ادامه نشرات فقه اسلامی

است. ایام قرنطین بهترین فرصت برای مطالعه

میباشد. برای مطالعه کتب اسلامی به ویب سایت

«فرهنگ و ثقافت اسلامی» مراجعه فرمائید. همچنان

در اول هر ماه میتوانید فقه اسلامی را در سایت

مطالعه کنید.

Islaminfo.One

Fazl Ghni Mogaddedi

201 Washington Blvd # 104

Fremont, ca 94539

U.S.A

Tel (510)979-9489

WhatsApp (510)673-5264

fazlghanimogaddedi@yahoo.com

Islaminfo.one

aamo-usa.com

زشت و ناپسند مثل فرومایگی و بزدلی و اخلاق جمع خلق و در لغت به معنای خوی هاست.

الراغب در تعریف اخلاق می نویسد:

خلق و خلق در اصل یکی هستند و لکن خلق اختصاص دارد به اندام و صورتهایی که با چشم دیده می شود، ولی خلق اختصاص دارد به خصال و سجایایی در انسان که با بصیرت و اندیشه درک میشود.

باساس این تعریف هر انسان دو چهره دارد: ظاهر و باطن. اخلاق و رفتار هر کس معیار شخصیت و میزان چهره باطنی اوست.

از این تعریف مشخص می شود که هویت متعالی انسان وابسته به اخلاق است.

علم اخلاق: شاخه از علوم انسانی است که موضوع آن شناخت مصادیق ارزش ها و بیانگر راه های کسب فضائل و ترک رذائل اخلاقی است.

اخلاق در ساحات مختلف علوم انسانی و طبیعی مورد بحث است و علمای اسلام بوضاحت نقش اخلاق را در تمام علوم برجسته ساخته اند. مثلاً: اخلاق سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، اخلاق جنگ و اخلاق برای صلح و غیره.....

علم اخلاق از آن رو که فضیلت ها را از رذایل و خیر را از شر می شناساند؛ همواره اهمیت داشته است.

اختصاص یافتن بخش قابل توجهی از آیات قرآن کریم و احادیث نبوی صلی الله علیه و سلم به تعالیم اخلاقی بیانگر اهمیت مباحث اخلاقی است و از این مهم تر کامل ساختن مکارم اخلاق غایت بعثت حضرت محمد صلی الله علیه و سلم معرفی شده است.